

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Φιλοσοφική Σχολή
ΤΜΗΜΑ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ

Περιεχόμενα

1	Εισαγωγικά	3
2	Σκοπός και ειδικότεροι στόχοι του ΠΠΔΕ	3
3	Προϋποθέσεις για την εισαγωγή στο ΠΠΔΕ Αγγλικής	5
4	Διάρθρωση του ΠΠΔΕ και προδιαγραφές	6
	4.1 ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ 1: Θέματα εκπαίδευσης και αγωγής	6
	4.2 ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ 2: Θέματα μάθησης και διδασκαλίας	7
	4.3 ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ 3: Ειδική Διδακτική και Πρακτική Άσκηση	8
5	Πρακτική Άσκηση στο Σχολείο	9
6	Ευθυγράμμιση του ΠΠΔΕ Αγγλικής με Ευρωπαϊκούς στόχους	10
7	Υποδομή του ΤΑΓΦ για την λειτουργία του ΠΠΔΕ Αγγλικής	11
	7.1 Το Πρόγραμμα «Αρχική Εκπαίδευση και Κατάρτιση Φοιτητών του ΤΑΓΦ»....	13
	7.2 Το Πρόγραμμα «Πρακτική Άσκηση Φοιτητών»	13
	Παράρτημα: Περιεχόμενο μαθημάτων ενδεικτικά	17
	1. ΘΕΜΑΤΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	19
	2. ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ	20
	3. ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗΣ	23
	Προσάρτημα	29
	Πρωτόκολλο συνεργασίας με Πειραματικά-Πρότυπα Σχολεία	31

1. Εισαγωγικά

Το Πρόγραμμα Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας (ΠΠΔΕ) Αγγλικής που περιγράφεται σε αυτό το τευχίδιο σχεδιάστηκε ώστε να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του νόμου 3848/2010, άρθρο 2, περίπτωση β' (ΦΕΚ Α' 71), όπως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε από τον νόμο 4186/2013, άρθρο 36, παράγραφος 22, περιπτώσεις β' και ε' (ΦΕΚ Α' 193).

Το ΠΠΔΕ είναι ένα πρόγραμμα εξειδίκευσης στην «Παιδαγωγική και Διδακτική της Αγγλικής», το οποίο εντάσσεται στο Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΠΣ) του Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας (ΤΑΓΦ). Προσφέρεται κατ' επιλογήν στους φοιτητές και φοιτήτριες που φοιτούν στο ΤΑΓΦ από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και οδηγεί στην χορήγηση «Πιστοποιητικού Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας» μετά από επιτυχή συμμετοχή σε αυτό και εξασφάλιση τουλάχιστον 36 πιστωτικών μονάδων ECTS (οι οποίες κατανέμονται στα 7 μαθήματα του προγράμματος, ανάλογα με το φόρτο εργασίας που συνεπάγεται το καθένα) και 325 ώρες εξ επαφής διδασκαλία. Σημειώνεται ότι για τους εισαχθέντες το ακαδημαϊκό έτος 2013/14 και 2014/15 το ΠΠΔΕ δεν αποτελεί προϋπόθεση για συμμετοχή τους σε εξετάσεις ΑΣΕΠ ενώ για τους εισαχθέντες στα ΑΕΙ μετά το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016, το Πιστοποιητικό αποτελεί προϋπόθεση για την συμμετοχή τους σε εξετάσεις του ΑΣΕΠ και η χορήγηση πιστοποιητικού παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας θα γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις των παρ.2-4 του άρθρου 2 του ν.3849/2010.

Οι εκπαιδευόμενοι που θα έχουν ειδικευτεί στο ΠΠΔΕ Αγγλικής θα πρέπει να εξασφαλίσουν τον αριθμό των διδακτικών μονάδων (ECTS) που προβλέπονται από το Τμήμα για την απόκτηση του πτυχίου «Ελληνικής και Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας» ολοκληρώνοντας επιτυχώς μαθήματα που προσφέρουν οι δύο Τομείς του Τμήματος, δηλ. ο Τομέας Γλώσσας-Γλωσσολογίας και ο Τομέας Λογοτεχνίας-Πολιτισμού, όπως και μαθήματα που προσφέρουν άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής και έχουν περιληφθεί στο ΠΠΣ του ΤΑΓΦ.

Την λειτουργία του ΠΠΔΕ αναθέτει το Τμήμα σε Επιστημονική Επιτροπή η οποία απαρτίζεται από τρία μέλη ΔΕΠ:

- Μάρω Γερμανού, Καθηγήτρια ΤΑΓΦ
- Ευδοκία Καραβά, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΤΑΓΦ
- Βασιλική Μητσικοπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΤΑΓΦ

2. Σκοπός και ειδικότεροι στόχοι του ΠΠΔΕ

Σκοπός του ΠΠΔΕ είναι η αρχική εκπαίδευση και κατάρτιση των φοιτητών/τριών του Τμήματος ως εκπαιδευτικών αγγλικής ως ξένης γλώσσας για

- όλες τις βαθμίδες της τυπικής εκπαίδευσης
- την απασχόληση στους χώρους της άτυπης εκπαίδευσης
- τις διάφορες μορφές εκπαίδευσης ενηλίκων
- την απασχόληση σε προγράμματα αυτοεκπαίδευσης, εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και άλλων μορφών μη τυπικής εκπαίδευσης που προβλέπονται για το μέλλον με την ανάπτυξη των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας.

Το ΠΠΔΕ Αγγλικής έχει σχεδιαστεί με τρόπο που να υπηρετεί την ανάπτυξη γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για να ανταποκριθούν οι μελλοντικοί εκπαιδευτικοί στο έργο τους.

Ειδικότερα, το ΠΠΔΕ Αγγλικής επιδιώκει τα εξής για τους εκπαιδευόμενους:

1. Απόκτηση γνώσεων σχετικά με τις σύγχρονες θεωρίες της γλώσσας, όπως αυτές έχουν αναπτυχθεί με βάση τον Στρουκτουραλισμό, Σημειωτικές θεωρίες και τον Κονστρουκτιβισμό και πώς αυτές επηρεάζουν την οργάνωση του μαθήματος της ξένης γλώσσας τα εκπαιδευτικά υλικά, τις κυρίαρχες γλωσσοπαιδαγωγικές πρακτικές και τη διδακτική πράξη στο Ελληνικό σχολείο.
2. Απόκτηση γνώσεων δεξιοτήτων και στάσεων σχετικά με τη γλωσσική μάθηση, όπως προβάλλεται μέσα από θεωρίες της Συμπεριφοράς, της Γνωστικής θεωρίας, της Ουμανιστικής, Κονστρουκτιβιστικής, Διαδραστικής, κτλ. και τις προεκτάσεις των θεωριών της μάθησης στη διδακτική πρακτική της αγγλικής στην Ελλάδα. Ενημέρωση ως προς τις εξελίξεις της παιδαγωγικής και γλωσσοπαιδαγωγικής σκέψης, των θεωριών εκπαίδευσης, τον ρόλο του σχολείου και της εξωσχολικής (άτυπης) γνώσης στην σύγχρονη εποχή.
3. Απόκτηση γνώσεων, δεξιοτήτων, στάσεων και προβληματισμού σχετικά με τους κυριότερους παράγοντες και τις σημαντικότερες θεωρίες μάθησης και μεθόδους διδασκαλίας της ξένης γλώσσας και ειδικά της αγγλικής σε παιδιά, εφήβους και ενήλικες.
4. Κατανόηση του ότι διαφορετικές γλωσσικές θεωρίες οδηγούν σε διαφορετικές προσεγγίσεις της γραμματικής της αγγλικής και της περιγραφής της γλώσσας.
5. Εκμάθηση της μεταγλώσσας που θα τους επιτρέψει να αναλύουν και να συζητούν τις προσωπικές τους θεωρίες διδασκαλίας και να αιτιολογούν τις μεθόδους διδασκαλίας τους.
6. Κατανόηση των γλωσσικών θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων, καθώς και των δεξιοτήτων που σχετίζονται με τον συστηματικό σχεδιασμό και οργάνωση των μαθημάτων της αγγλικής για παιδιά, εφήβους και ενήλικες.
7. Ευαισθητοποίηση ως προς την σχέση μάθησης και διδασκαλίας καθώς και τις αναστοχαστικές πρακτικές ως προς τη μεθόδευση του εκπαιδευτικού έργου.
8. Απόκτηση γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων σχετικά με τις ποικίλες γλωσσοπαιδαγωγικές θεωρίες σχεδιασμού πλαισίων προγραμμάτων σπουδών [frameworks], την «αρχιτεκτονική» ανάπτυξης προγραμμάτων σπουδών [curricula] των ξένων γλωσσών και αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών [syllabuses].
9. Ευαισθητοποίηση σε ζητήματα που αφορούν την σχέση εκπαίδευσης και κοινωνίας καθώς και σε ζητήματα εκπαιδευτικής πολιτικής (σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο) και πώς αυτά επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό, την στοχοθεσία, την εκπόνηση εκπαιδευτικού υλικού και παιδαγωγικών πρακτικών που αφορούν ειδικά την ξένη γλώσσα.
10. Απόκτηση γνώσεων που αφορούν την αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στην ξενόγλωσση εκπαίδευση και τα χαρακτηριστικά των μαθησιακών δραστηριοτήτων για την εκμάθηση της αγγλικής με τη χρήση εργαλείων ψηφιακής τεχνολογίας.
11. Ανάπτυξη δεξιοτήτων εκπόνησης και προσαρμογής διδακτικού υλικού και σχεδιασμού μαθημάτων με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων.

12. Εξοικείωση με τις βασικές έννοιες, τις αρχές, το ρόλο και τις θεωρητικές προσεγγίσεις της αξιολόγησης της γλωσσομάθειας και με ποικίλες μορφές αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου, του εκπαιδευτικού αγγλικής γλώσσας και του εκπαιδευτικού υλικού.
13. Την ανάπτυξη της ικανότητας κριτικού αναστοχασμού των προσωπικών θεωριών και πρακτικών που αναπτύσσουν οι εκπαιδευόμενοι, κατανόησης, ερμηνείας και κριτικής ανάλυσης της αποτελεσματικότητας και καταλληλότητας μεθόδων, διδακτικών αρχών και πρακτικών για συγκεκριμένα μαθησιακά περιβάλλοντα και τα χαρακτηριστικά των μαθητών.
14. Ανάπτυξη θετικών στάσεων απέναντι στη διαφορετικότητα και την πολυμορφία, καθώς και δεξιοτήτων για διαφοροποιημένη διδασκαλία, ώστε να ανταποκριθούν στις διαφοροποιημένες ανάγκες του μαθητικού πληθυσμού στα σημερινά δημόσια σχολεία της χώρας. Δεξιότητες.
15. Βαθμιαία και συστηματική εισαγωγή και εκπαίδευση των εκπαιδευόμενων φοιτητών/τριών στην άσκηση των βασικών τομέων της καθημερινής επαγγελματικής τους δραστηριότητας (τον σχεδιασμό, την διεξαγωγή και την αξιολόγηση της διδακτικής/μαθησιακής διαδικασίας).
16. Καλλιέργεια της ικανότητας των ασκούμενων εκπαιδευτικών να θέτουν ερωτήματα, να δομούν επιχειρήματα και να αναστοχάζονται κριτικά τις κρατούσες πρακτικές διδασκαλίας.
17. Ευαισθητοποίηση και κατανόηση των αναγκών της κοινωνίας για την ανάπτυξη της πολυγλωσσίας, την εκμάθηση γλωσσών στην ενωμένη Ευρώπη του παρόντος και του μέλλοντος.
18. Ανάπτυξη δεξιοτήτων διαχείρισης τάξεων της πρώιμης παιδικής ηλικίας (ηλικίας 6-8 ετών), της παιδικής ηλικίας (9-11 ετών), της πρώτης εφηβικής ηλικίας (12-15) και της ύστερης εφηβικής (16-18) και τάξεων ενηλίκων που πιθανώς μαθαίνουν αγγλικά για ειδικούς επαγγελματικούς σκοπούς (ESP).
19. Ανάπτυξη δεξιοτήτων αξιοποίησης στοιχείων του αγγλόφωνου πολιτισμού στην καθημερινή διδακτική πράξη.
20. Ανάπτυξη δεξιοτήτων μετάδοσης θετικής στάσης απέναντι σε λογοτεχνικά κείμενα και άλλα είδη «υψηλής» και λαϊκής τέχνης του αγγλόφωνου πολιτισμού και αξιοποίησής τους σε εκπαιδευτικό υλικό για γλωσσική εκμάθηση.

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, τα μαθήματα που προσφέρονται στο πλαίσιο του ΠΠΔΕ Αγγλικής αποσκοπούν συστηματικά στην σύνδεση θεωρίας και πράξης και στην εξοικείωση των εκπαιδευομένων με ζητήματα που αφορούν τις διδακτικές και μαθησιακές πρακτικές στο δημόσιο σχολείο, ΤΕΙ και ΑΕΙ, καθώς και άλλους χώρους τυπικής και άτυπης μάθησης της ξένης γλώσσας στην Ελλάδα.

Η αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων στα περισσότερα μαθήματα του ΠΠΔΕ Αγγλικής δεν περιορίζεται σε τελικές γραπτές εξετάσεις. Όπως φαίνεται και από τις ενδεικτικές περιγραφές περιεχομένου στο Παράρτημα του παρόντος, στα μαθήματα που προσφέρει το ΤΑΓΦ, η αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων γίνεται και με ασκήσεις και εργασίες που αποσκοπούν στην σύνδεση γλωσσοπαιδαγωγικής θεωρίας και πράξης.

3. Προϋποθέσεις για την εισαγωγή στο ΠΠΔΕ Αγγλικής

Τα μαθήματα που προσφέρει το ΤΑΓΦ (5 από τα 7 μαθήματα) διενεργούνται μέσω της αγγλικής γλώσσας και εξετάζονται στην αγγλική με στόχο τον παράλληλο έλεγχο της γλωσσομάθειας των εκπαιδευομένων που αναμένεται με την ολοκλήρωση του προγράμματος να είναι επιπέδου Γ2, ώστε να είναι σε θέση οι εκπαιδευόμενοι να διδάξουν την γλώσσα. Είναι δεδομένο ότι το κράτος απαιτεί «Άριστη γνώση» της γλώσσας (αντίστοιχη με το επίπεδο Γ2 στην 6βαθμη κλίμακα του Συμβουλίου της Ευρώπης) για την χορήγηση επάρκειας διδασκαλίας.

4. Διάρθρωση του ΠΠΔΚ και προδιαγραφές

Το ΠΠΔΚ Αγγλικής περιλαμβάνει επτά (7) μαθήματα, τα οποία κατανέμονται στις τρεις θεματικές περιοχές που προβλέπονται από τον νόμο.

4.1 ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ 1: Θέματα εκπαίδευσης και αγωγής

Οι ειδικευόμενοι στο ΠΠΔΕ Αγγλικής υποχρεούνται να επιλέξουν δύο (2) μαθήματα από μια «τράπεζα μαθημάτων» που προσφέρει στο ΤΑΓΦ το Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας (ΦΠΨ) του Πανεπιστημίου Αθηνών. Τα μαθήματα αυτά περιλαμβάνονται στο ΠΠΣ του Τμήματος μετά από απόφαση ΓΣ ανάλογα με την ανταπόκρισή τους στους στόχους του ΠΠΔΕ.

Παράδειγμα μαθημάτων που περιλαμβάνουν τα ΠΠΣ του ΦΠΨ το 2017-18 και θεωρούνται κατάλληλα για να καλύψουν ανάγκες του ΠΠΔΕ Αγγλικής είναι τα εξής προσφερόμενα από τον Τομέα Παιδαγωγικής και τον Τομέα Ψυχολογίας του ΦΠΨ:

- 1) Εισαγωγή στην Παιδαγωγική
- 2) Παιδαγωγική Ψυχολογία
- 3) Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης
- 4) Εξελικτική Ψυχολογία
- 5) Σχολική Ψυχολογία: Σύνδεση Θεωρίας και Πράξης
- 6) Ψυχολογία Προσωπικότητας
- 7) Ψυχολογία των κινήτρων
- 8) Σχολική Ψυχολογία

Κάθε ένα από τα πιο πάνω μαθήματα διδάσκεται 3 ώρες εβδομαδιαίως (x 13 εβδομάδες = 39 ώρες το εξάμηνο). Συνεπώς, με δύο (2) μαθήματα «υποχρεωτικά επιλογής», οι εκπαιδευόμενοι του ΠΠΔΕ Αγγλικής καλύπτουν συνολικά 78 ώρες διδασκαλίας στην 1^η Θεματική περιοχή.

Σημειώνεται ότι τα μαθήματα που προσφέρονται από το ΦΠΨ και αποτελούν μαθήματα του ΠΠΔΕ αναρτώνται κάθε ακαδημαϊκό έτος στο πεδίο «Ανακοινώσεις» στον ιστότοπου του Τμήματος.

4.2 ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ 2: Θέματα μάθησης και διδασκαλίας

Οι ειδικευόμενοι στο ΠΠΔΕ Αγγλικής υποχρεούνται να ολοκληρώσουν επιτυχώς:

- A. Δύο (2) μαθήματα «κορμού» του ΠΠΔΕ Αγγλικής, τα οποία προσφέρονται στους ειδικευόμενους στο 5^ο και 6^ο εξάμηνο των σπουδών τους από τον Τομέα Γλώσσας-Γλωσσολογίας του ΤΑΓΦ. Τα μαθήματα αυτά είναι:

- 1) Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία στη Διδασκαλία και Εκμάθηση Ξένων Γλωσσών

2) Μέθοδοι και Πρακτικές Διδασκαλίας της Αγγλικής ως Ξένης Γλώσσας

Κάθε ένα από τα πιο πάνω μαθήματα διδάσκεται στην αγγλική 3 ώρες εβδομαδιαίως και συνεπάγεται ασκήσεις και εργασίες. Το δεύτερο όμως μάθημα προβλέπει και μία (1) επιπλέον ώρα την εβδομάδα για ασκήσεις βάσει παρακολούθησης βιντεοσκοπημένων διαλέξεων και μαθημάτων στην σχολική τάξη, καθώς επίσης και κατ' οίκον εργασίες. Συνεπώς, το σύνολο ωρών του πρώτου μαθήματος από τα παραπάνω μαθήματα είναι 39 ώρες (3 X 13 = 39). Το δεύτερο υπολογίζεται σε 4 εβδομαδιαίες ώρες εκπαίδευσης (x 13 εβδομάδες = 52 ώρες το εξάμηνο).

Σημειώνεται ότι το μάθημα «Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία» (5^{ου} εξ) και «Μέθοδοι και Πρακτικές Διδασκαλίας» (6^{ου} εξ) είναι προαπαιτούμενα για την Πρακτική Άσκηση των εκπαιδευομένων στο σχολείο (του μαθήματος «Πρακτική Άσκηση 2: Διδακτική στα σχολεία» 8^ο εξ).

- B. Ένα (1) μάθημα από «τράπεζα μαθημάτων» του ΠΠΣ του ΤΑΓΦ που ορίζει η Γενική Συνέλευση του Τμήματος κάθε 3-5 χρόνια, με βάση την ανταπόκρισή τους στους στόχους του ΠΠΔΕ. Το μάθημα αυτό μπορεί να το επιλέξει ο εκπαιδευόμενος στο 5^ο, 6^ο, 7^ο και 8^ο εξάμηνο των σπουδών του.

Παράδειγμα μαθημάτων που προσφέρονται στο ΤΑΓΦ ανάλογα, με τη διαθεσιμότητα του προσωπικού του Τμήματος, και θεωρούνται κατάλληλα για να καλύψουν ανάγκες του ΠΠΔΕ Αγγλικής είναι:

- 1) Αγγλική γλώσσα και ψηφιακός γραμματισμός
- 2) Λειτουργική γραμματική και αγγλική γλώσσα
- 3) Παιδαγωγικές γραμματικές
- 4) Ο παιδαγωγικός λόγος της αγγλικής
- 5) Σχεδιασμός και αξιολόγηση στην εκπαιδευτική διαδικασία
- 6) Πρακτικές διδασκαλίας και μάθησης στην πρώιμη παιδική ηλικία
- 7) Η λογοτεχνία στη διδασκαλία της αγγλικής ως ξένης γλώσσας
- 8) Εκμάθηση λογοτεχνικών εννοιών μέσω χρήσης δημοφιλών μέσων
- 9) Ευρωπαϊκές προοπτικές στη διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση γνώσης της αγγλικής
- 10) Διγλωσσία και εκμάθηση της ξένης γλώσσας

Κάθε ένα από τα πιο πάνω μαθήματα διδάσκεται 3 ώρες εβδομαδιαίως (x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο). Συνεπώς, με δύο (2) μαθήματα κορμού και ένα μάθημα «υποχρεωτικό επιλογής», οι εκπαιδευόμενοι του ΠΠΔΕ Αγγλικής καλύπτουν συνολικά 130 ώρες διδασκαλίας στην 2η Θεματική περιοχή.

Σημειώνεται ότι κάθε ακαδημαϊκό έτος αναρτώνται στον ιστότοπο του Τμήματος τα μαθήματα επιλογής που προσφέρονται από το Τμήμα και εμπίπτουν στο ΠΠΔΕ.

4.3 ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ 3: Ειδική Διδακτική και Πρακτική Άσκηση

Οι ειδικευόμενοι στο ΠΠΔΕ Αγγλικής υποχρεούνται να συμμετάσχουν στα εξής δύο (2) μαθήματα που περιλαμβάνονται στο ΠΠΣ του Τμήματος, αλλά προσφέρονται αποκλειστικά στους εκπαιδευόμενους της ειδικεύσεως κατά το 7^ο και το 8^ο εξάμηνο των σπουδών τους. Τα υποχρεωτικά αυτά μαθήματα είναι τα εξής:

- 1) Πρακτική Άσκηση 1: Προπαιδαγωγικές Εφαρμογές της Διδακτικής της Αγγλικής

2) Πρακτική Άσκηση 2: Διδακτική Άσκηση στο Σχολείο

Σημειώνεται ότι το μάθημα «Πρακτική Άσκηση 2: Διδακτική στο Σχολείο» μπορούν να το επιλέξουν οι φοιτητές εφόσον έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τα δύο μαθήματα κορμού που αναφέρονται πιο πάνω και τα οποία είναι προαπαιτούμενα.

Συνοψίζοντας τα παραπάνω, στον συγκεντρωτικό πίνακα πιο κάτω βλέπουμε πως κατανέμονται οι 36 πιστωτικές μονάδες (ECTS) που προβλέπονται για το ΠΠΔΕ Αγγλικής και πόσα μαθήματα ανά θεματική περιοχή.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

Εξάμηνο	ΜΑΘΗΜΑ	Εβδομαδιαίες Ώρες Εκ/σης
Α-Δ'	ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗΣ – υποχρεωτικό επιλογής (από τράπεζα μαθημάτων προσφερόμενα από το ΦΠΨ)	3
Α-Δ'	ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗΣ – υποχρεωτικό επιλογής (από τράπεζα μαθημάτων προσφερόμενα από το ΦΠΨ)	3
Ε'	ΘΕΜΑΤΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ – μάθημα κορμού: Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία στη Διδασκαλία και Εκμάθηση Γλωσσών	4
	ΘΕΜΑΤΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ – υποχρεωτικό επιλογής (από τράπεζα μαθημάτων προσφερόμενα από το ΤΑΓΦ)	3
ΣΤ'	ΘΕΜΑΤΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ – μάθημα κορμού: Μέθοδοι και Πρακτικές Διδασκαλίας της Αγγλικής	4
Ζ'	ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ – υποχρεωτικό μάθημα: Πρακτική Άσκηση 1 (Προπαιδαγωγικές Εφαρμογές της Διδακτικής της Αγγλικής)	3
Η'	ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ – υποχρεωτικό μάθημα: Πρακτική Άσκηση 2 (Διδακτική Άσκηση στο Σχολείο)	5

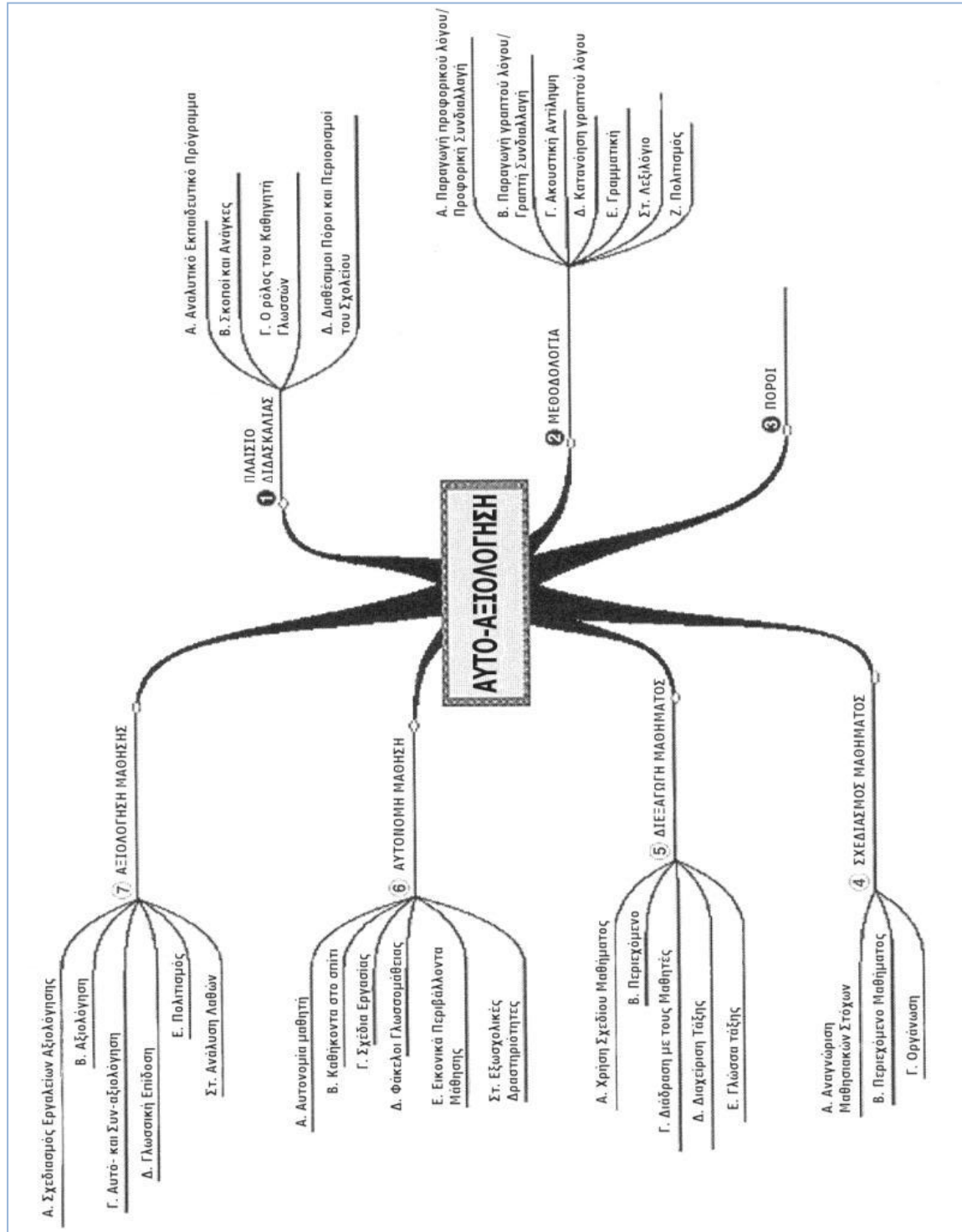
5. Ευθυγράμμιση του ΠΠΔΕ Αγγλικής με Ευρωπαϊκούς στόχους

Το ΠΠΔΕ Αγγλικής έχει ευθυγραμμίσει τους μαθησιακούς του στόχους με εκείνους που προδιαγράφονται στον «Ευρωπαϊκό Φάκελο Εκπαιδευόμενων Καθηγητών Γλωσσών» [European Portfolio for Student Teachers of Languages¹], το οποίο αποτελεί ένα εργαλείο αναστοχασμού για την εκπαίδευση των καθηγητών ξένων γλωσσών.

Ο Ευρωπαϊκός Φάκελος Εκπαιδευόμενων (ΕΦΕ) είναι ένα εργαλείο για την αξιολόγηση και αυτό-αξιολόγηση των καθηγητών ξένων γλωσσών που εκπονήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Σύγχρονων Γλωσσών European Centre of Modern Languages του Συμβουλίου της Ευρώπης και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία προτείνει την αξιοποίησή του για την στοχοθεσία σχετικά με τις γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες που θα πρέπει να αναπτύξει ο εκπαιδευόμενος να διδάξει ξένες γλώσσες. Χρησιμοποιείται και έχει

¹ Το *European Portfolio for Student Teachers of Languages*, εκδόθηκε από το European Centre for Modern Languages Centre του Συμβουλίου της Ευρώπης και μεταφράστηκε στην Ελληνική Γλώσσα με τον προαναφερόμενο τίτλο από την Αν. Καθηγήτρια του ΑΠΘ Μαρίνα Ματθαιουδάκη.

ενσωματωθεί στην αρχική εκπαίδευση εκπαιδευόμενων καθηγητών ξένων γλωσσών στα περισσότερα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως επίσης και σε τμήματα ξένων γλωσσών και φιλολογιών των ΑΕΙ της χώρας μας που προετοιμάζουν ξενόγλωσσους εκπαιδευτικούς. Οι περιγραφητές χωρίζονται σε επτά (7) κατηγορίες οι οποίες απεικονίζονται στο παρακάτω σχήμα και αντιπροσωπεύουν περιοχές που απαιτούν ένα φάσμα γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων που πρέπει να έχουν αποκτήσει οι εκπαιδευόμενοι προκειμένου να επιτελέσουν αποτελεσματικά το εκπαιδευτικό τους έργο.

Η λογική του ΕΦΕ συνάδει με την λογική του Ευρωπαϊκού Πορτφόλιο Γλωσσών (European Language Portfolio), αλλά το περιεχόμενό του αντλείται από τα πορίσματα της πανευρωπαϊκής έρευνας που περιλαμβάνονται και στο «Ευρωπαϊκό Πλαίσιο για ξενόγλωσσους εκπαιδευτικούς» [*European Profile for Language Teacher Education: A Frame of Reference*],² με το οποίο το ΠΠΔΕ Αγγλικής επίσης ευθυγραμμίζεται, αφού και αυτό περιλαμβάνει περιγραφικούς δείκτες των γνώσεων και δεξιοτήτων που θεωρείται σκόπιμο να αναπτύξουν οι εκπαιδευόμενοι καθηγητές ξένων γλωσσών σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Δηλαδή, και τα δύο αυτά έντυπα περιγράφουν το *προφίλ* του εκπαιδευτικού ξένων γλωσσών.

Σκοπός του ΕΦΕ ειδικότερα είναι να ενθαρρύνει τους εκπαιδευόμενους ξένων γλωσσών να μάθουν να αναστοχάζονται και να αξιολογούν οι ίδιοι τις γνώσεις και ικανότητες που χρειάζονται για το διδακτικό τους έργο, καθώς επίσης να καταγράφουν τις εμπειρίες τους στη διάρκεια της εκπαίδευσής τους. Έτσι, περιλαμβάνει 193 περιγραφητές ικανοτήτων που σχετίζονται με τη διδασκαλία και μπορούν να θεωρηθούν ως το σύνολο των γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων που οι εκπαιδευτικοί ξένων γλωσσών οφείλουν να έχουν. Οι περιγραφητές αυτοί αποτελούν τη βάση για το σχεδιασμό προγραμμάτων σπουδών αρχικής κατάρτισης και προγραμμάτων εισαγωγικής επιμόρφωσης με στόχο τις απαιτήσεις και τις ανάγκες του ξενόγλωσσου εκπαιδευτικού σήμερα στην Ευρώπη.

Το Πορτφόλιο ενσωματωθεί στο ΠΠΔΕ του ΤΑΓΦ και να χρησιμοποιηθεί με δύο τρόπους α) ως εφαλτήριο για το καθορισμό των μαθησιακών στόχων του προγράμματος και β) ως εργαλείο αυτοαξιολόγησης και διαμορφωτικής αξιολόγησης των εκπαιδευομένων.

Στη διάρκεια φοίτησης στο ΠΠΔΕ Αγγλικής, οι εκπαιδευόμενοι επιμορφώνονται σχετικά με τη συμπλήρωση του Πορτφόλιο και το αξιοποιούν στα μαθήματα, συμπεριλαμβάνουν σε αυτόν τις ασκήσεις τους και συλλέγουν δείγματα των διδακτικών τους εμπειριών.

Οι περιγραφητές του Πορτφόλιο συνδέονται με τα προσφερόμενα μαθήματα και αποτελούν τους γενικούς μαθησιακούς στόχους (learning outcomes) των μαθημάτων αυτών. Για το μάθημα «Πρακτική Άσκηση 2: Διδακτική στο Σχολείο» οι εκπαιδευόμενοι καλούνται να αναπτύξουν το δικό τους Ευρωπαϊκό Πορτφόλιο και να αυτοαξιολογηθούν με βάση συγκεκριμένους περιγραφητές παρέχοντας δείγματα δουλειάς τους που τεκμηριώνουν τις δεξιότητές τους και «επιβεβαιώνουν» την αυτο-αξιολόγηση τους.

Τα είδη αποδεικτικών ή τεκμηρίων (π.χ. μελέτες περίπτωσης, αναστοχασμού, σχεδιασμού δραστηριοτήτων, σχέδια μαθημάτων κλπ.) που μπορούν να συλλέγουν οι εκπαιδευόμενοι τα γνωρίζουν εκ των προτέρων. Με αυτόν τον τρόπο εμπλέκονται συστηματικά στη διαδικασία αυτοαξιολόγησης και αναστοχασμού, που αποτελούν βασικές μαθησιακές διαδικασίες που προωθούνται με τα μαθήματα του ΠΠΔΕ. Παράλληλα, τα στοιχεία και οι πληροφορίες που συγκεντρώνουν οι εκπαιδευόμενοι ως απόδειξη της αυτοαξιολόγησης τους αξιολογούνται και από τους διδάσκοντες των μαθημάτων ειδικής διδακτικής. Έτσι η συμπλήρωση του Πορτφόλιο αποτελεί ένα εργαλείο που εξυπηρετεί και τη μαθησιακή διαδικασία και την αξιολόγηση.

Με την ολοκλήρωση του ΠΠΔΕ Αγγλικής, και προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι να αποκτήσουν το Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας υποχρεούνται να καταθέσουν ολοκληρωμένο το Πορτφόλιο τους. Με τον τρόπο αυτό οι εκπαιδευόμενοι θα

² Το βιβλίο συνέγραψαν οι Michael Kelly and Michael Grenfell του Πανεπιστημίου του Southampton και κυκλοφόρησε ως έκδοση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, από τη Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευση και Πολιτισμού (DG Education and Culture).

έχουν τη δυνατότητα όχι μόνο να λάβουν μέρος σε διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ για εκπαιδευτικούς Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης, αλλά και να αποκτήσουν «διαπιστευμένα» προσόντα ισότιμα με τους εκπαιδευτικούς ξένων γλωσσών όλων των άλλων των κρατών μελών της ΕΕ, ώστε να μπορούν να συμμετάσχουν σε προγράμματα ανταλλαγής εκπαιδευτικών, και να εργαστούν στο εξωτερικό.

Παραδείγματα περιγραφητών και τρόπος σύνδεσής τους με τα μαθήματα

Παράδειγμα 1^ο

Μπορώ να καταλάβω το περιεχόμενο ευρωπαϊκών εγγράφων (Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς, Ευρωπαϊκός Φάκελος Γλωσσομάθειας)

Αυτός ο περιγραφητής καλύπτεται από το Μάθημα της *Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας* και αποτελεί έναν από τους μαθησιακούς στόχους του συγκεκριμένου μαθήματος. Μπορεί να αξιολογηθεί από τον διδάσκοντα με διάφορους τρόπους (μέσω ερευνητικής εργασίας, μέσω τεστ, μέσα από διαδικασία ανάλυσης μαθησιακού υλικού κλπ.).

Παράδειγμα 2^ο

Μπορώ να συμπεριλάβω τα επίπεδα γλωσσομάθειας όπως αυτά ορίζονται από τα αναλυτικά εκπαιδευτικά προγράμματα (αυτά που προέρχονται από το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2001) στη διδασκαλία μου

Αυτός ο περιγραφητής καλύπτεται από το μάθημα «Μέθοδοι και Πρακτικές Διδασκλίας της Αγγλικής» και την «Πρακτική Άσκηση2». Μπορεί να αξιολογηθεί μέσα από δραστηριότητες που σχεδιάζει ο εκπαιδευόμενος, μέσα από σχέδια μαθημάτων, μέσα από την αξιολόγηση της διδασκαλίας του από τον μέντορα/καθηγητή.

6. Υποδομή του ΤΑΓΦ για την λειτουργία του ΠΠΔΕ Αγγλικής

Το ΤΑΓΦ έχει μακρόχρονη εμπειρία και σημαντική επιστημονική υποδομή για το ΠΠΔΕ, αφού λειτουργεί Πρόγραμμα Αρχικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης στη Διδακτική της Αγγλικής από τη δεκαετία του 1980. Την τελευταία δεκαετία (2003-2013) η υποδομή που είχε αναπτυχθεί στο ΤΑΓΦ και το διαθέσιμο ανθρώπινο δυναμικό επέτρεψε στο ΤΑΓΦ να οργανώσει το πρόγραμμα αυτό ακόμη καλύτερα.

Με την υλοποίηση του συγχρηματοδοτούμενου (στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ) έργου με το ακρώνυμο Π.Ε.ΔΥ.Α.Σ. (2003-2008)³ διαμορφώθηκε το αναμορφωμένο Πρόγραμμα Αρχικής Κατάρτισης στη Διδακτική της Αγγλικής, λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη τις ανάγκες των φοιτητών/τριών του ΤΑΓΦ, τις νέες προκλήσεις και σημαντικές αλλαγές που επιτελούνται στο ελληνικό και ευρωπαϊκό εκπαιδευτικό τοπίο και τις νέες τάσεις στο χώρο της αρχικής κατάρτισης για τη διδασκαλία ξένης γλώσσας. Σε δεύτερη φάση, με τη συγχρηματοδότηση για την «Πρακτική Άσκηση Φοιτητών» που επέτρεψε την γραμματειακή υποστήριξη του έργου, και πέρα από αυτήν (2008-2013), οι υπεύθυνες του Προγράμματος Αρχικής Κατάρτισης ολοκλήρωσαν τον σχεδιασμό του προγράμματος με την αποτύπωση επικαιροποιημένων στόχων, ανασχεδιασμό του περιεχομένου μαθημάτων, των τρόπων μετάδοσης των γνώσεων και αξιολόγησης των δεξιοτήτων των εκπαιδευόμενων.

³ <http://www.enl.uoa.gr/ereynhtika-erga/arxeio-ergwn/pedyas-2003-2008.html>

6.1 Το Πρόγραμμα «Αρχική Εκπαίδευση και Κατάρτιση Φοιτητών του ΤΑΓΦ»

Περιγραφή του «Προγράμματος Αρχικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης στη Διδακτική της Αγγλικής» περιλαμβάνεται στον ιστότοπο του ΤΑΓΦ.⁴ Στον ίδιο ιστότοπο περιγράφεται και το Πρόγραμμα «Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών»,⁵ το οποίο όπως αναφέρεται συνδυάζει τις πανεπιστημιακές σπουδές με την πρακτική άσκηση στη διδασκαλία, στοχεύοντας στην ανάπτυξη της επαγγελματικής συνείδησης των φοιτητών/τριών και των δεξιοτήτων που απαιτούνται για αποτελεσματική διδασκαλία στη δημόσια εκπαίδευση στη χώρα μας αλλά και στην Ευρώπη. Στόχο έχει να αναπτύξει στους εκπαιδευόμενους το γνωστικό υπόβαθρο της διδακτικής και τις δεξιότητες που είναι απαραίτητες για να ανταποκριθούν στο μελλοντικό διδακτικό τους έργο.

Το ΠΠΔΕ Αγγλικής αντλεί από την εμπειρία του με το «Πρόγραμμα Αρχικής Κατάρτισης» και την «Πρακτική Άσκηση Φοιτητών» που προσφέρονταν στο πλαίσιο του ΠΠΣ τα δύο τελευταία έτη σπουδών στους εκπαιδευόμενους του ΤΑΓΦ, αλλά δεν συνεπάγονταν την υποχρεωτική συμμετοχή, με στόχο την απονομή Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας. Εκτός από τα δύο μαθήματα κορμού στα οποία ήταν υποχρεωτικοί να συμμετάσχουν επιτυχώς οι εκπαιδευόμενοι του Τμήματος για την απονομή του πτυχίου τους, τα υπόλοιπα προσφερόμενα μαθήματα του Προγράμματος και η Πρακτική Άσκηση ήταν μαθήματα επιλογής.

Τόσο στο πλαίσιο των υποχρεωτικών όσο και των επιλογής μαθημάτων έχουν σχεδιαστεί και υλοποιούνται σεμινάρια, εργαστήρια, ομιλίες από πανεπιστημιακούς και επαγγελματίες στο χώρο της Διδακτικής της Αγγλικής, εποπτευόμενες μικροδιδασκαλίες, παρατήρηση και ανάλυση βιντεοσκοπημένων μαθημάτων, πρακτικές εργασίες για τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση μαθημάτων, δραστηριοτήτων και υλικού, παρακολούθηση βιντεοδιαλέξεων με ασκήσεις και «ηλεκτρονικά εργαστήρια».

6.2 Το Πρόγραμμα «Πρακτική Άσκηση Φοιτητών»

Στο πλαίσιο του μαθήματος «Πρακτική Άσκηση στη Διδασκαλία της Αγγλικής» υλοποιήθηκε το Πρόγραμμα «Πρακτική Άσκηση Φοιτητών», το οποίο συγχρηματοδοτήθηκε από το ΕΠΕΑΕΚ II τα ακαδημαϊκά έτη 2000-1, 2005-6 και 2007-8. Τα ακαδημαϊκά έτη 2010-11 και 2011-12 συγχρηματοδοτήθηκε και πάλι από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2007-2013», μέσω ΕΣΠΑ. Σήμερα το Πρόγραμμα έχει πλέον καθιερωθεί και διαθέτει μάλιστα δική του ιστοσελίδα στον ιστότοπο του ΤΑΓΦ: <http://pre-ed.enl.uoa.gr/>

Με την χρηματοδότηση του Προγράμματος «Πρακτική Άσκηση Φοιτητών» το 2006-2007 δόθηκε η ευκαιρία στο ΤΑΓΦ να εκπαιδεύσει 60 συνεργαζόμενους εκπαιδευτικούς μέσω μιας ολοκληρωμένης δράσης για την «Εκπαίδευση Μεντόρων», που λειτούργησαν κατόπιν και ως πολλαπλασιαστές. Στο πλαίσιο της δράσης πραγματοποιήθηκε έρευνα αναγκών των ασκούμενων και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων συνεργασίας ΤΑΓΦ και σχολείων, τα οποία ανακοινώθηκαν σε διημερίδα που πραγματοποιήθηκε τον Φεβρουάριο του 2007 στο πλαίσιο του Προγράμματος «Εκπαίδευση Μεντόρων» και καταγράφηκαν σε ειδική σχετική δημοσίευση.⁶ Στη διημερίδα αυτή, που επικεντρώθηκε στο ρόλο και την συμβολή του μέντορα στην επαγγελματική ανάπτυξη ασκούμενων, συμμετείχαν γνωστοί

⁴ <http://www.enl.uoa.gr/proptyxiakes-spyodes/ekpaideytika-programmata/axiki-katartish.html>

⁵ <http://www.enl.uoa.gr/proptyxiakes-spyodes/ekpaideytika-programmata/praktiki-askhsh-foithton.html>

⁶ <http://www.rcel.enl.uoa.gr/publications/mentoring-student-teachers-of-english.html>

επιστήμονες-ερευνητές στο χώρο της εκπαίδευσης καθηγητών από την Ελλάδα και το εξωτερικό και την παρακολούθησαν οι καθηγητές/τριες /μέντορες του Προγράμματος.

Ακόμα, το Πρόγραμμα «Πρακτική Άσκηση Φοιτητών – Εκπαίδευση Μεντόρων» βραβεύθηκε με το Ευρωπαϊκό Σήμα Γλωσσών του 2006 και το 2008 εκδόθηκε το επιμορφωτικό εγχειρίδιο Karavas E. *Mentoring Student Teachers of English: A Handbook*, National and Kapodistrian University of Athens, Faculty of English Studies, RCEL Publication Series 1 (RCEL publication series editors: Bessie Dendrinis & Kia Karavas) το οποίο και μοιράστηκε σε όλους τους/τις συνεργαζόμενους/ες καθηγητές/τριες /μέντορες του Προγράμματος.

Η ιστοσελίδα του Προγράμματος «Πρακτική Άσκηση Φοιτητών» του ΤΑΓΦ αποσκοπεί στην ενημέρωση, αυτό-επιμόρφωση και αμφίδρομη επικοινωνία εκπαιδευόμενων, εκπαιδευτικών-μεντόρων και μελών ΔΕΠ.

Το γραφείο του Προγράμματος (Γρ. 906 στον 9^ο όροφο της Φιλοσοφικής Σχολής), το οποίο λειτουργεί από το 2010 περιέχει μικρή συλλογή άρθρων στο χώρο της διδακτικής και επιμόρφωσης ασκουμένων, όλα τα έντυπα που αφορούν την Πρόγραμμα, επιμορφωτικό υλικό για τους εκπαιδευόμενους και βιντεοσκοπημένα μαθήματα φοιτητών/τριών του ΤΑΓΦ σε σχολεία ώστε να χρησιμοποιηθούν για την επιμόρφωση πρόσθετων εκπαιδευτικών-μεντόρων και φοιτητών/τριών στα μαθήματα διδακτικής αλλά και για τη διάγνωση/εντοπισμό των επιμορφωτικών αναγκών των φοιτητών/τριών μας και τον εντοπισμό δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευόμενοι στη σύνδεση θεωρίας – πράξης) .

Προκείμενου να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα του προγράμματος και της εκπαίδευσης των συνεργαζόμενων μεντόρων εκπονήθηκαν έρευνες μέσω ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν από εκπαιδευόμενους και μέντορες. Οι έρευνες είχαν ως στόχο να εντοπιστούν τυχόν διάφορες στις προσωπικές θεωρίες διδακτικής των ασκούμενων, και να ερευνηθούν οι αντιλήψεις τους σχετικά με την επάρκεια τους ως εκπαιδευτικοί πριν και μετά τη πρακτική άσκηση. Στόχος επίσης των ερευνών ήταν η αξιολόγηση της ποιότητας της πρακτικής άσκησης από τη πλευρά των ασκούμενων και των μεντόρων προκείμενου να εντοπιστούν προβλήματα και παραλείψεις που θα ληφθούν υπόψη για την περαιτέρω διαμόρφωση και αναβάθμιση του Προγράμματος. Τα αποτελέσματα της έρευνας ανακοινώθηκαν σε συνέδρια του εσωτερικού και εξωτερικού και δημοσιεύτηκαν σε ελληνικά και ξένα επιστημονικά περιοδικά (Karavas and Drossou 2009, Karavas and Drossou 2010).

Τέλος, το Πρόγραμμα «Πρακτική Άσκηση Φοιτητών» κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2010-2012 αξιολογήθηκαν συστηματικά για την αποτελεσματικότητά τους από εκπαιδευόμενους και εκπαιδευτικούς Μέντορες. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης δημοσιεύθηκαν σε έκθεση/τόμο που μοιράστηκε σε όλους τους συνεργαζόμενους εκπαιδευτικούς.

Το 2009 καθιερώθηκε και η ανάπτυξη *Επαγγελματικού Χαρτοφυλακίου* (Ε.Χ.) από τους εκπαιδευόμενους. Όσοι επιλέγουν να εκπαιδευτούν στη Διδακτική της Αγγλικής, στο πλαίσιο του μαθήματος «Πρακτική Άσκηση Φοιτητών» καθοδηγούνται για τη δημιουργία του Ε.Χ, που ουσιαστικά καταγράφει την εκπαίδευση και κατάρτισή τους ως εκπαιδευτικών της Αγγλικής ως ξένης γλώσσας και τεκμηριώνει τη γνώση και τις δεξιότητες που έχουν αποκτήσει στη διάρκεια της εκπαίδευσής τους στο Πρόγραμμα Αρχικής Κατάρτισης του ΤΑΓΦ. Σκοπός του Χ.Ε. είναι να αυξήσει την επαγγελματική συνείδηση των ασκούμενων φοιτητών/τριών και να διευκολύνει την εκτίμηση της καταλληλότητάς τους για μια θέση σε χώρο εργασίας ή για μεταπτυχιακές σπουδές. Οι εκπαιδευόμενοι συμπληρώνουν και εμπλουτίζουν τον Χ.Ε. τους κατά το τέταρτο έτος σπουδών τους με τη βοήθεια ενός

πανεπιστημιακού δασκάλου. Ανεπίσημα σχόλια από τους αποφοίτους μας δείχνουν ότι το χαρτοφυλάκιο τους έχει βοηθήσει πάρα πολύ όταν υποβάλλουν αιτήσεις για μεταπτυχιακές σπουδές στο γνωστικό τους πεδίο και για θέσεις εκπαιδευτικού αγγλικής στον ιδιωτικό τομέα (Karavas 2013).

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 αναμορφώθηκε πλήρως το μάθημα «Πρακτική Άσκηση στη Διδακτική της Αγγλικής» προκειμένου να ενσωμάτωσει τον *Ευρωπαϊκό Φάκελο για Εκπαιδευόμενους Καθηγητές Ξένων Γλωσσών* στη δομή του. Αναμορφώθηκαν οι δραστηριότητες που εκτελούν οι ασκούμενοι κατά τη διάρκεια της πρακτικής τους άσκησης στα σχολεία και ο τρόπος αξιολόγησης τους από τους εκπαιδευτικούς-μέντορες. Επιλεγμένοι περιγραφικοί δείκτες αξιολόγησης από τον Ευρωπαϊκό Φάκελο χρησιμοποιούνται πλέον για την αξιολόγηση των ασκούμενων από τους μέντορες και για αυτοαξιολόγηση των ιδίων. Η συμπλήρωση του Ευρωπαϊκού Φακέλου αποτελεί πλέον προϋπόθεση για να περάσει ο ασκούμενος το μάθημα.

Στο πλαίσιο της παραπάνω αναμόρφωσης, εκπονήθηκε το εξής υλικό το οποίο θα αξιοποιηθεί και στο ΠΠΔΕ Αγγλικής και πραγματοποιήθηκε επιμόρφωση των συνεργαζόμενων εκπαιδευτικών για τον ΕΦΕ :

- «Οδηγός Ασκούμενων Φοιτητών»
- «Οδηγός για τους Μέντορες-Εκπαιδευτικούς»
- Νέα φόρμα αξιολόγησης των ασκούμενων φοιτητών/τριών

Παράρτημα

1. Περιεχόμενο μαθημάτων ενδεικτικά

Σημείωση: Οι περιγραφές που ακολουθούν είναι ενδεικτικές εφόσον διαφοροποιούνται σε κάποιον βαθμό ανάλογα με τις εξελίξεις της επιστημονικής σκέψης, νέων θεωριών, ερευνητικών δεδομένων, κλπ.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ

1. ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΓΛΩΣΣΩΝ

Στόχος αυτού του μαθήματος κορμού του ΠΠΔΕ Αγγλικής είναι να εκθέσει τους εκπαιδευόμενους σε θεωρίες της γλώσσας και της εκμάθησης της ξένης γλώσσας, οι οποίες αποτελούν τη βάση των προσεγγίσεων που έχουν αναπτυχθεί στο χώρο της ξενόγλωσσης εκπαίδευσης, ειδικότερα για τη διδασκαλία της αγγλικής ως ξένης γλώσσας. Η οπτική που αναπτύσσεται στο μάθημα προσδιορίζεται από το κοινωνικο-πολιτισμικό πλαίσιο και το εκπαιδευτικό σύστημα εντός του οποίου πρόκειται να λειτουργήσουν οι εκπαιδευτικοί αγγλικής και από τις πολιτικές γλωσσών σε μια πολυγλωσσική-πολυπολιτισμική Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το μάθημα εξετάζει πώς έχουν εφαρμοστεί σύγχρονες γλωσσολογικές θεωρίες

- στο σχεδιασμό γλωσσικών προγραμμάτων σπουδών και στην κατάρτιση αναλυτικών προγραμμάτων της ξένης γλώσσας
- στην ανάπτυξη διακριτών προσεγγίσεων, μεθοδολογιών και τεχνικών διδασκαλίας και εκμάθησης της γλώσσας
- στη διαμόρφωση κριτηρίων αξιολόγησης της γλωσσικής γνώσης.

Επίσης, εξετάζει πώς έχουν εφαρμοστεί οι αρχές της εκπαιδευτικής γλωσσολογίας στο σχεδιασμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας και στην ανάλυση και αξιολόγηση του παιδαγωγικού λόγου στην τάξη. Τέλος, εξετάζει εφαρμογές της επικοινωνιακής θεωρίας για την ανάλυση και αξιολόγηση της επικοινωνίας στον κοινωνικό χώρο της τάξης.

Τα εβδομαδιαία μαθήματα στηρίζονται σε ειδικά φυλλάδια εργασίας και σε μια σειρά πρόσθετων επίσημων διαλέξεων. Επιδιώκεται η χρήση οπτικοακουστικών μέσων διδασκαλίας και ενθαρρύνεται η απόκτηση διαφοροποιημένης γνώσης και αυτόνομης μάθησης. Η διδακτέα ύλη περιλαμβάνει ένα κύριο θεωρητικό σύγγραμμα, φάκελο με επιλεγμένα άρθρα, φυλλάδια με σημειώσεις και κατάλογο με προτεινόμενη έντυπη βιβλιογραφία. Το υλικό αυτό είναι σε ψηφιακή μορφή και προσβάσιμο μέσω της η-τάξης.

Η αξιολόγηση της αποκτηθείσας γνώσης στηρίζεται σε προαιρετικές εργασίες, σε ασκήσεις στην τάξη και στην τελική γραπτή εξέταση.

Το μάθημα αυτό, το οποίο αξιολογείται με τη συμπλήρωση ειδικού ερωτηματολογίου, είναι προαπαιτούμενο για το μάθημα κορμού Πρακτική Άσκηση 2.

2. ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΩΣ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Το μάθημα αυτό προϋποθέτει τις γνώσεις που αποκτήθηκαν στο μάθημα «Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία στη Διδασκαλία και Εκμάθηση Ξένων Γλωσσών». Λαμβάνει υπόψη το Κοινό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες (ΚΕΠΑ) του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα Ελληνικά προγράμματα σπουδών για τη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας στο σχολείο και τις κοινωνικοπολιτικές συνθήκες εκμάθησης των ξένων γλωσσών γενικότερα, και της αγγλικής ειδικότερα, στην Ελλάδα και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Βασικός στόχος είναι να εξοικειώσει συστηματικά τους εκπαιδευόμενους με τις γνωστότερες πρακτικές της διδακτικής της αγγλικής γλώσσας και να τους προσφέρει ευκαιρίες να ασκηθούν

σε μεθοδολογίες και τεχνικές που αποβλέπουν στην ανάπτυξη των ποικίλων ικανοτήτων για την κατανόηση και παραγωγή γραπτών και προφορικών κειμένων. Απώτερος σκοπός του μαθήματος είναι να προετοιμάσει εκπαιδευτικούς της αγγλικής ως ξένης γλώσσας που θα είναι σε θέση να σχεδιάσουν ή/και να εφαρμόσουν προγράμματα γλωσσικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και να διδάξουν μαθητές και μαθήτριες διαφορετικού επιπέδου γλωσσομάθειας και ηλικίας, άτομα και ομάδες που μαθαίνουν την αγγλική για διαφορετικούς σκοπούς και υπό διαφορετικές συνθήκες, εντός και εκτός του συστήματος της επίσημης εκπαίδευσης. Παράλληλα, επιδιώκει την κριτική αντιμετώπιση των πρακτικών αυτών στο βαθμό που δεν ανταποκρίνονται στις κοινωνικές και εκπαιδευτικές γλωσσικές ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας ή/και στις νέες κοινωνικές συνθήκες και το νέο ήθος επικοινωνίας, όπως αυτά διαμορφώνονται εκτός αλλά κυρίως εντός Ευρώπης.

Το μάθημα έχει κατεξοχήν πρακτικό χαρακτήρα και οι εκπαιδευόμενοι εμπλέκονται σε ομαδικές και ατομικές ασκήσεις και εργασίες, τις οποίες υλοποιούν μέσα και έξω από την αίθουσα διδασκαλίας. Το εβδομαδιαίο μάθημα στηρίζεται σε κατάλληλα διαμορφωμένο εκπαιδευτικό υλικό, το οποίο διευκολύνει την κριτική σκέψη, την πρακτική εφαρμογή θεωρητικών εννοιών και την αυτονομία στη μάθηση. Το μάθημα γενικότερα προσφέρει τη δυνατότητα να αναπτυχθεί διάλογος στην τάξη και να γίνουν πρακτικές ασκήσεις. Παράλληλα, όταν αυτό είναι εφικτό, δίνει τη δυνατότητα στους εκπαιδευόμενους να παρακολουθήσουν πρόσθετα σεμινάρια από προσκεκλημένους έμπειρους εκπαιδευτικούς και να αναλάβουν έργο «συν-διδασκαλίας».

Η αξιολόγηση της αποκτηθείσας γνώσης στηρίζεται και σε υποχρεωτικές εργασίες και σε ασκήσεις που ολοκληρώνονται εντός ή εκτός της τάξης. Το 70% του μαθήματος μόνον αξιολογείται με βάση την τελική γραπτή εξέταση.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (από «ΤΡΑΠΕΖΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ» προσφερόμενα από το ΤΑΓΦ)

Η τράπεζα μαθημάτων για το ΠΠΔΕ Αγγλικής περιλαμβάνει μαθήματα όπως αυτά που περιγράφονται πιο κάτω παραδειγματικά. Τα περισσότερα από αυτά και άλλα σχετικά μαθήματα έχουν προσφερθεί ήδη στο πλαίσιο του ΠΠΣ του ΤΑΓΦ. Ο εκπαιδευόμενος επιλέγει ένα από αυτά που προσφέρονται όταν φοιτά στο ΠΠΔΕ.

1. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Τι είναι η αξιολόγηση στη εκπαίδευση, ποιοί οι σκοποί της, τι και πως αξιολογούμε; Πως αξιολογούμε τη γλωσσική γνώση των μαθητών; Ποιά τα χαρακτηριστικά μιας καλής γλωσσικής εξέτασης; Τι είναι η εναλλακτική αξιολόγηση; Πως μπορώ να επιλέξω ένα κατάλληλο τεστ για τους μαθητές μου; Αυτά είναι ορισμένα από τα ερωτήματα που θα απαντήσουμε. Πιο συγκεκριμένα το μάθημα επικεντρώνεται σε δύο άξονες α) στην αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας (αξιολόγηση προγραμμάτων και μαθησιακού υλικού) και β) στην αξιολόγηση της γλωσσικής γνώσης των μαθητών (τεστ, εξετάσεις, εναλλακτική αξιολόγηση).

Το μάθημα αυτό, στο οποίο προαπαιτούμενο μάθημα είναι η «Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία στη Διδασκαλία και Εκμάθηση Ξένων Γλωσσών», στοχεύει στην εξοικείωση των εκπαιδευόμενων με τον επιστημονικό χώρο της εκπαιδευτικής αξιολόγησης (φύση, σκοποί, τύποι και χαρακτηριστικά αξιολόγησης και σχεδιασμός αξιολόγησης), καθώς και στην εξοικείωση τους με προσεγγίσεις έγκυρης και αξιόπιστης αξιολόγησης της γλωσσικής γνώσης των μαθητών και πρακτικές εφαρμογές τους σε διαφορετικού τύπου εξετάσεις. Το μάθημα προσφέρεται με τη μορφή διαλέξεων, αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες βασιζέται στην ανάπτυξη διαλόγου. Προβλέπεται η εξάσκηση των εκπαιδευόμενων μέσω ατομικών και ομαδικών εργασιών στην τάξη και στο σπίτι.

Η «ύλη» του μαθήματος περιλαμβάνει επιλεγμένα επιστημονικά άρθρα και κεφάλαια από βιβλία που έχουν αναρτηθεί στην ηλεκτρονική τάξη του μαθήματος. Η αξιολόγηση της

αποκτηθείσας γνώσης στηρίζεται στη τελική γραπτή εξέταση και σε προαιρετικές ατομικές εργασίες. Τέλος προβλέπεται η αξιολόγηση του μαθήματος με τη συμπλήρωση ειδικού ερωτηματολογίου (ανωνύμως) από τους εκπαιδευόμενους, στο τέλος του εξαμήνου.

2. ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

Ποιος ο λόγος που, με το πέρασμα του χρόνου, αλλάζουν ριζικά οι αντιλήψεις για τη διδασκαλία, μάθηση και την αξιολόγηση της γνώσης των ξένων γλωσσών; Γιατί επικρατούν διαφορετικές για τη γλωσσική εκπαίδευση σε διαφορετικές κοινωνίες; Συνδέονται άραγε οι σκοποί των γλωσσικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων με κοινωνικές διαδικασίες και πολιτικές; Με ποιον τρόπο επηρεάζεται ο γλωσσικός εκπαιδευτικός προγραμματισμός και τα συστήματα πιστοποίησης της γνώσης από τις Ευρωπαϊκές επιδιώξεις για τη διατήρηση της πολυγλωσσίας και την ανάπτυξη της πολλαπλογλωσσίας των πολιτών; Ποια η σχέση μεταξύ της παιδαγωγικής και της κοινωνικής ταυτότητας; Πως βοηθά η γλωσσομάθεια στην ανάπτυξη της διαπολιτισμικής συνείδησης; Ποιες είναι οι κατευθυντήριες γραμμές και η Ευρωπαϊκή πολιτική για τη γλωσσική εκπαίδευση στην Ευρώπη σήμερα;

Τα παραπάνω είναι μερικά από τα ερωτήματα που θα απαντηθούν στη διάρκεια του μαθήματος, το οποίο συνδέεται άμεσα με την επαγγελματική κατάρτιση εκπαιδευτικών αγγλικής και απαιτεί συστηματική παρακολούθηση, συμμετοχή σε διάλογο στην τάξη και συνεργασία για την εκπόνηση εργασιών. Προϋποθέτει βεβαίως τη μελέτη της υποχρεωτικής βιβλιογραφίας και πρόσθετων πηγών που είναι σε ψηφιακή μορφή προσβάσιμων από την η-τάξη του μαθήματος.

Η αξιολόγηση της αποκτηθείσας γνώσης σε αυτό το μάθημα, το οποίο έχουν την ευκαιρία να αξιολογήσουν και οι ίδιοι οι εκπαιδευόμενοι (ανωνύμως), μέσω ερωτηματολογίου, στο τέλος του εξαμήνου, γίνεται σταδιακά αλλά και στο τέλος του εξαμήνου με εξέταση «ανοιχτού βιβλίου» αφού το μάθημα αυτό στοχεύει στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης και όχι στην αναπαραγωγή απόψεων τρίτων ή την αποστήθιση. Εκπαιδευόμενοι με σημαντική συμμετοχή στο διάλογο στην τάξη και εξαιρετική απόδοση στις εργασίες μπορούν να αναλάβουν απαλλακτική εργασία.

3. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους εκπαιδευόμενους στις αρχές της λειτουργικής προσέγγισης στη γλώσσα και στη γραμματική (όπως έχουν διαμορφωθεί από τον M.A.K. Halliday και τους συνεργάτες του). Συγκεκριμένα, το μάθημα αποτελεί εισαγωγή σε βασικές έννοιες της Συστημικής Λειτουργικής Γραμματικής, όπως οι λειτουργίες της γλώσσας, η πληροφοριακή και η θεματική δομή, το κείμενο και η κειμενικότητα, καθώς και στη δομή της ονοματικής ομάδας, στις εγκιβωτισμένες και στις σύνθετες προτάσεις. Το μάθημα συνδυάζει τη θεωρία με την πρακτική εφαρμογή και προσφέρει στους εκπαιδευόμενους τεχνικές για τη γραμματική ανάλυση αυθεντικών παραδειγμάτων από διάφορα είδη κειμένων της αγγλικής. Τέλος, διερευνά τις εφαρμογές της λειτουργικής ανάλυσης στη διδασκαλία της αγγλικής ως ξένης γλώσσας, καθώς και τη θέση του M.A.K. Halliday και της σχολής του στην ιστορία της γλωσσολογίας. Η διδακτέα ύλη περιλαμβάνει ένα κύριο σύγγραμμα καθώς και φυλλάδια που αναρτώνται στην ηλεκτρονική τάξη του μαθήματος. Η αξιολόγηση της αποκτηθείσας γνώσης στηρίζεται όχι μόνο στην τελική γραπτή εξέταση αλλά και στη γενικότερη συμμετοχή των εκπαιδευόμενων στη διαδικασία του μαθήματος. Τέλος, προβλέπεται αξιολόγηση του μαθήματος με τη συμπλήρωση ειδικού ερωτηματολογίου ανωνύμως στο τέλος του εξαμήνου.

4. ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Το εισαγωγικό αυτό μάθημα ασχολείται με την αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας κι

αποτελείται από τρία μέρη. Το πρώτο μέρος ασχολείται με λογισμικά προγράμματα που έχουν κατασκευαστεί ειδικά για τη διδασκαλία της ξένης γλώσσας. Παρουσιάζεται το σκεπτικό, η φιλοσοφία και η παιδαγωγική τους χρησιμότητα στην ξενόγλωσση εκπαίδευση και δίνεται ιδιαίτερη έμφαση σε λογισμικά που ασχολούνται με την παραγωγή πολυτροπικών κειμένων, όπως η ψηφιακή αφήγηση. Το δεύτερο μέρος του μαθήματος εξετάζει προγράμματα τα οποία δεν έχουν κατασκευαστεί ειδικά για την εκμάθηση της γλώσσας, έχουν όμως εκπαιδευτικές εφαρμογές στη διδασκαλία της γλώσσας. Εδώ περιλαμβάνονται προγράμματα και εφαρμογές όπως οι επεξεργαστές κειμένων, οι ηλεκτρονικές εγκυκλοπαίδειες και τα βιντεοπαιχνίδια (ιδιαίτερα οι προσομοιώσεις και τα παιχνίδια ρόλων). Το τρίτο μέρος του μαθήματος ασχολείται με τις εφαρμογές του διαδικτύου και τις διάφορες μορφές επικοινωνίας (όπως τα κοινωνικά δίκτυα και οι διαδικτυακές εκπαιδευτικές κοινότητες) οι οποίες μπορούν να αξιοποιηθούν στην ξενόγλωσση εκπαίδευση. Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου εξετάζονται ζητήματα όπως η αξιολόγηση εκπαιδευτικών λογισμικών και ιστοσελίδων, οι τρόποι

5. ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΘΕΩΡΗΤΙΚΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ ΜΕΣΩ ΧΡΗΣΗΣ ΔΗΜΟΦΙΛΩΝ ΜΕΣΩΝ

Πώς μπορεί η λογοτεχνική παράδοση και οι θεωρητικο-φιλοσοφικές έννοιες που χρησιμεύουν ως εργαλεία ανάλυσής της, αλλά και ευρύτερης ανάλυσης των πολιτισμικών φαινομένων που μας περιστοιχίζουν και μας επηρεάζουν καθημερινά, να γίνουν κατανοητές στα σημερινά παιδιά με τρόπο εύληπτο; Κυρίως, πώς θα γίνει μία τέτοια εκμάθηση εννοιών ευχάριστη και διαδραστική, ώστε να μεγιστοποιηθεί η προσληψιμότητά της και να εντυπωθεί λειτουργικά στο μυαλό των διδασκομένων; Την απάντηση φιλοδοξεί να προσφέρει αυτό το μάθημα που, αν και ως βάση υλικού θα έχει τις θεωρητικές επιστήμες (διδασκαλία της λογοτεχνίας, της θεωρίας και του πολιτισμού), μπορεί να εφαρμοστεί σε οποιοδήποτε πεδίο διδακτικής, είτε στις ανθρωπιστικές επιστήμες, είτε στις θετικές. Η χρήση υλικού της λεγόμενης «ποπ κουλτούρας», όπως δημοφιλών ταινιών, τηλεοπτικών σειρών, κινούμενων σχεδίων, κόμικς και διαδικτυακών εφαρμογών, αν και στο παρελθόν αντιμετωπιζόταν ως ανταγωνιστική προς την «επίσημη» μάθηση και ίσως και επιζήμια, έχει πια αναγνωριστεί ως εργαλείο που μπορεί, στα κατάλληλα χέρια, να ανοίξει θελκτικούς δίαυλους επικοινωνίας με τα σημερινά παιδιά και τους επιτρέπει να πιστοποιήσουν την άμεση και ζωτική σχέση των όσων θεωρητικών διδάσκονται στην τάξη με τη ζωή τους εκτός της τάξης, αφομοιώνοντας τη διδακτική τους ύλη με τρόπο ευχάριστο. Ταυτόχρονα, η ανάδειξη των σχέσεων λογοτεχνίας/θεωρίας και ποπ κουλτούρας, όπως την έχουν συζητήσει θεωρητικοί όπως οι Andrew Ross, Susan Bordo και Roger Sabin, θα βοηθήσει στην περαιτέρω εκπαίδευση των νεαρών αυτών πολιτών σε μία οξυδερκέστερη θεώρηση των πολιτισμικών φαινομένων που τα περιβάλλουν και τα ορίζουν (συχνά μέσω αθέμιτων τεχνικών διαφήμισης και «πλύσης εγκεφάλου»). Για πρακτικούς λόγους, το μάθημα θα επικεντρωθεί στη λογοτεχνία και στα κόμικς (συμβατικά ή διαδικτυακά). Συγκεκριμένα, οι στόχοι του μαθήματος είναι οι εξής:

- Εξοικείωση των αυριανών εκπαιδευτικών με τις δυνατότητες χρήσης στην τάξη υλικού της ποπ κουλτούρας προς διευκόλυνση της εκπαιδευτικής διαδικασίας (επιλογή υλικού, προσαρμογή του, χρήση, αξιολόγηση αποτελεσμάτων)
- Εισαγωγή στα πολλαπλά οφέλη της χρήσης δημοφιλών μέσων στην τάξη:
 - ο Άνοιγμα δίαυλου επικοινωνίας με χρήση όρων και παραδειγμάτων αγαπητών στους μαθητές
 - ο Όφελος από την εκμετάλλευση της ευρείας σαγήνης που ασκούν αυτά τα μέσα και την προσαρμογή των μεθόδων προσέλευσης που χρησιμοποιούν στην εκπαιδευτική πράξη
 - ο Οξυμένη αντίληψη του μεγάλου βαθμού επίδρασης που ασκούν τα μέσα αυτά στη διαμόρφωση των νεανικών συνειδήσεων, και των μηχανισμών μέσω των οποίων το επιτυγχάνουν

- ο Δυνατότητα συγκριτικής προσέγγισης (κειμένων ή φαινομένων) μέσα και από την ποπ τους μεταμόρφωση (π.χ., ένα λογοτεχνικό/θεατρικό κείμενο και η τηλεοπτική ή μουσική του εκδοχή)
- Τέλος, εξοικείωση στη χρήση, για μαθησιακούς σκοπούς, της παρανάλωσης (prosumption), νεοπαγούς θεωρητικού όρου που συνδυάζει την παραγωγή πολιτισμικού υλικού (production) και την κατανάλωσή του (consumption): με την συμμετοχή των διδασκόμενων στη διαδικασία παραγωγής ποπ εκδοχών των διδασκόμενων κειμένων/εννοιών, θα μεγιστοποιείται διαδραστικά ο μαθησιακός αντίκτυπος και θα καλλιεργείται η δημιουργικότητα και η κριτική σκέψη.

Το μάθημα θα περιλαμβάνει εβδομαδιαίες διαλέξεις πάνω σε κείμενα θεωρητικών που εξερευνούν τη σχέση ποπ κουλτούρας και διδακτικής στις πολλαπλές τις εκφάνσεις, καθώς και πρακτική άσκηση σε δύο μέρη: α. την διερεύνηση παραδειγμάτων εφαρμογής της μεθόδου στη διδασκαλία βασικών εννοιών της λογοτεχνίας/πολιτισμού, και β. την εφαρμογή της παρανάλωσης με τη δημιουργία σχετικού υλικού από τους εκπαιδευόμενους ως τελική εργασία.

6. Η ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΩΣ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Στόχος του μαθήματος αυτού είναι να προετοιμάσει τους εκπαιδευόμενους ώστε να είναι σε θέση να εντάξουν με συστηματικό τρόπο αγγλόφωνα λογοτεχνικά κείμενα στα προγράμματα γλωσσικής εκπαίδευσης και κατάρτισης τα οποία θα κληθούν να εφαρμόσουν ή/και να σχεδιάσουν ως εκπαιδευτικοί της αγγλικής ως ξένης γλώσσας. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στους τρόπους με τους οποίους οι σύγχρονες θεωρίες γλωσσικής εκμάθησης προσδιορίζουν την εξοικείωση των μαθητών με την ξενόγλωσση λογοτεχνία ως σημαντικό επικοινωνιακό εργαλείο. Το μάθημα εξετάζει τόσο θεωρητικά όσο και πρακτικά την πολύπλευρη έκθεση των μαθητών σε κείμενα πεζογραφίας και παραδείγματα ποίησης και θεάτρου ως μέσο ανάπτυξης βασικών δεξιοτήτων (ανάγνωση, κατανόηση, ομιλία, γραφή) στην ξένη γλώσσα αλλά και ως μοχλό ενίσχυσης της δημιουργικότητας, της πολιτισμικής αντίληψης, της διαπολιτισμικής αφύπνισης και της κριτικής προσέγγισης.

Στο πλαίσιο του μαθήματος οι εκπαιδευόμενοι αναλαμβάνουν ατομικές και/ή ομαδικές εργασίες και ασκήσεις και καθοδηγούνται κατάλληλα ώστε να εφαρμόσουν στην πράξη τις γνώσεις που ήδη απέκτησαν παρακολουθώντας μαθήματα και των δύο Τομέων (Γλώσσας – Γλωσσολογίας και Λογοτεχνίας-Πολιτισμού) του Τμήματος.

ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ: ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ «ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ 1 & 2»

Τα δυο μαθήματα που συγκαταλέγονται σε αυτήν την κατηγορία αποτελούν ένα υπο-πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης των εκπαιδευομένων σε «τεχνητές» αρχικά και σε πραγματικές κατόπιν συνθήκες διδασκαλίας και μάθησης.

Στη διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης 1 και Πρακτικής Άσκησης 2, που προσφέρει συνολικά 100 εποπτευόμενης μικρο- και μακρο-διδασκαλίας, οι εκπαιδευόμενοι έχουν την ευκαιρία να εφαρμόσουν τις γνώσεις τις οποίες έχουν ήδη αποκτήσει στα μαθήματα «Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία στη Διδασκαλία και Εκμάθηση Γλωσσών» και «Μέθοδοι και Πρακτικές Διδασκαλίας της Αγγλικής», καθώς επίσης άλλων μαθημάτων που αποτελούν μέρος του ΠΠΔΕ Αγγλικής. Βασικός στόχος του μαθήματος είναι να παρέχει στους εκπαιδευόμενους την απαραίτητη γνώση για να παρακολουθήσουν τον επιστημονικό λόγο και να κατανοήσουν τις παιδαγωγικές πρακτικές που εφαρμόζονται στην ξενόγλωσση τάξη.

Πιο συγκεκριμένα, το πρόγραμμα στοχεύει στην:

- Εξοικείωση των εκπαιδευομένων με την πραγματικότητα της ξενόγλωσσης εκπαίδευσης στην Ελλάδα και ειδικότερα με τις πρακτικές διδασκαλίας σε δημόσια

και ιδιωτικά σχολεία της Α/θμιας και της Β/θμιας εκπαίδευσης, καθώς επίσης σε κέντρα ξένων γλωσσών για παιδιά ή για ενήλικες και σε εργασιακούς χώρους.

- Ουσιαστική αφομοίωση της επιστημονικής γνώσης για τη διδασκαλία και μάθηση της ξένης γλώσσας
- Ανάδειξη των δεξιοτήτων των εκπαιδευόμενων και ανάπτυξη επαγγελματικής συνείδησης
- Ομαλή μετάβαση των εκπαιδευόμενων από το χώρο της προετοιμασίας στο χώρο της παραγωγής
- Εξοικείωση με το εργασιακό περιβάλλον και τις απαιτήσεις του επαγγελματικού χώρου
- Διδακτική άσκηση των εκπαιδευόμενων με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού της τάξης στο σχεδιασμό ασκήσεων και στη χρήση τεχνικών διδασκαλίας
- Εξοικείωση των εκπαιδευόμενων με δραστηριότητες που συνδέονται με το διδακτικό έργο.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

1. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ 1: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση και εξάσκηση των εκπαιδευόμενων σε πρακτικά ζητήματα που αφορούν την εκμάθηση και διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας για διαφορετικούς σκοπούς σε παιδιά, εφήβους και ενήλικες ποικίλων επιπέδων γλωσσικής γνώσης και επικοινωνιακής ικανότητας. Προσφέρεται με τη μορφή εργαστηριακών και σεμιναριακών μαθημάτων (20-25 ατόμων) που οργανώνονται σε θεματικές ενότητες. Τα εργαστήρια ή σεμινάρια προσφέρονται από επαγγελματίες Εκπαιδευτικούς Εκπαιδευτικών Αγγλικής και άλλους εξειδικευμένους εκπαιδευτικούς που συνεργάζονται με το Τμήμα, υπό την εποπτεία της Επιστημονικής Επιτροπής του ΠΠΔΕ. Οι εκπαιδευόμενοι έχουν περιορισμένη δυνατότητα επιλογής των θεμάτων που τους ενδιαφέρουν περισσότερο και να αποκτήσουν πρακτική άσκηση 50 ωρών περίπου.

Σκοπός όλων των εργαστηριακών ασκήσεων είναι η εκπαίδευση εκπαιδευτικών αγγλικής στην εφαρμογή σύγχρονων γλωσσοπαιδαγωγικών προσεγγίσεων και τεχνικών καθοδηγούμενης και αυτόνομης μάθησης, μέσω της πρακτικής τους άσκησης στα εξής:

- σχεδιασμό μαθημάτων αγγλικής γλώσσας για παιδιά του Δημοτικού
- σχεδιασμό μαθημάτων αγγλικής γλώσσας για εφήβους
- σχεδιασμό μαθημάτων αγγλικής γλώσσας για ειδικούς σκοπούς (ESP) σε ενήλικες
- ανάπτυξη και προσαρμογή διδακτικού/μαθησιακού υλικού
- σχεδιασμό εργαλείων αξιολόγησης της γνώσης
- προσομοιωτική διδασκαλία με συμβατικά μέσα ή και τη χρήση των ΤΠΕ.

Το μάθημα απαιτεί τη συστηματική παρουσία των εκπαιδευόμενων επειδή η αξιολόγηση της επίδοσής τους δεν στηρίζεται μόνο σε τελική εξέταση, με βάση ένα και μοναδικό σύγγραμμα, αλλά σε πρακτικές ασκήσεις και ποικίλης φύσεως και σε εργασίες που εκπονούνται στη διάρκεια του εξαμήνου.

Σημειώνεται ότι το μάθημα κάνει χρήση πολλαπλών βιβλιογραφικών πηγών σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή και οι εκπαιδευόμενοι έχουν ευκαιρίες να αξιολογήσουν το κάθε σεμινάριο ή εργαστήριο που κάνουν, καθώς και το μάθημα αυτό στο σύνολό του.

2. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ 2: ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Το μάθημα αυτό αποσκοπεί στην εξοικείωση των εκπαιδευόμενων με την πραγματικότητα της ξενόγλωσσης τάξης σε δημόσια και ιδιωτικά σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και η πρακτική τους εξάσκηση μέσω των δυνατοτήτων που τους προσφέρονται για: (α) μεθοδευμένη παρακολούθηση της γλωσσο-παιδαγωγικής

διαδικασίας στην τάξη με τελικό στόχο τον κριτικό αναστοχασμό, και (β) εποπτευόμενη διδασκαλία βάσει εγκεκριμένων σχεδίων μαθημάτων.

Το μάθημα απαιτεί την ουσιαστική εμπλοκή των εκπαιδευομένων στη μαθησιακή διαδικασία που συντελείται σε Πρότυπα-Πειραματικά Σχολεία για 50 ώρες μινιμουμ, όπου θα παρακολουθήσουν και θα εκπονήσουν βοηθητικό διδακτικό έργο σε συγκεκριμένη τάξη. Τέλος, εκτός από την ύλη ενός βασικού συγγράμματος θα πρέπει επίσης να καλύψουν ύλη από πολλαπλές πηγές πληροφόρησης κυρίως σε ηλεκτρονική μορφή.

Η αξιολόγηση της επίδοσης των εκπαιδευομένων γίνεται κατά ένα μέρος από τον εκπαιδευτικό/μέντορα του οποίου τα μαθήματα παρακολουθούν, με βάση το προϊόν της εργασίας τους στην τάξη και κατά ένα άλλο μέρος από την υπεύθυνο του μαθήματος στο Τμήμα, με βάση το Ευρωπαϊκό Πορτφόλιο που καλούνται να αναπτύξουν οι φοιτητές στο τέλος της ΠΑ.

ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (από «ΤΡΑΠΕΖΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ» προσφερόμενα από το ΦΠΨ)

Η τράπεζα μαθημάτων για το ΠΠΔΕ Αγγλικής περιλαμβάνει μαθήματα όπως αυτά που περιγράφονται πιο κάτω παραδειγματικά. Τα περισσότερα από αυτά έχουν προσφέρονται ήδη από τους Τομείς Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Τμήματος ΦΠΨ. Ο εκπαιδευόμενος επιλέγει δύο από αυτά.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ

Το μάθημα αποσκοπεί: α) στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη βασική ορολογία και τη θεματική της Παιδαγωγικής Επιστήμης, β) στην ενημέρωσή τους ως προς την εξέλιξη της παιδαγωγικής σκέψης κατά τους τελευταίους αιώνες και γ) στην υποβοήθησή τους να κατανοήσουν τις επιδράσεις των σύγχρονων εξελίξεων στον τομέα της εκπαίδευσης. Το περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνει:

- 1) Διασάφηση βασικών παιδαγωγικών εννοιών
- 2) Σκοποί, μέσα και παράγοντες της αγωγής
- 3) Η Παιδαγωγική ως Επιστήμη (αντικείμενο, χρησιμότητα, επιστημονική θεμελίωση)
- 4) Από την Παιδαγωγική στις Επιστήμες της Αγωγής
- 5) Κλάδοι και σύγχρονες τάσεις των Επιστημών της Αγωγής
- 6) Επισκόπηση των κυριότερων παιδαγωγικών και εκπαιδευτικών ρευμάτων από το 18^ο αιώνα μέχρι τα μέσα του 20^{ου} αιώνα
- 7) Τα παιδαγωγικά και εκπαιδευτικά ρεύματα κατά το 2^ο μισό του 20ου αιώνα: παρουσίαση και κριτική ανάλυση
- 8) Οι σύγχρονες εξελίξεις (παγκοσμιοποίηση, κοινωνία της γνώσης, πολυπολιτισμικότητα, ευρωπαϊκή ολοκλήρωση κτλ.) και οι επιδράσεις τους στην Εκπαίδευση
- 9) Ο ρόλος του σχολείου και των εκπαιδευτικών στη σύγχρονη εποχή.

2. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Το μάθημα αυτό εστιάζει στην εφαρμογή των ψυχολογικών μεθόδων στη μελέτη της μάθησης και της διδασκαλίας. Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται οι μέθοδοι και θεωρίες της παιδαγωγικής ψυχολογίας και συγκεκριμένα η γνωστική, γλωσσική, ψυχοκοινωνική και ηθική ανάπτυξη των μαθητών μέσω των συμπεριφοριστικών και κοινωνικογνωστικών θεωριών δίνοντας έμφαση στις ατομικές διαφορές, τη μνήμη, την κατανόηση, τη μεταγνώση, την αυτοαντίληψη και τα κίνητρα των μαθητών. Εξίσου σημαντικό μέρος του μαθήματος αποτελεί η εξέταση της δυναμικής και της διαχείρισης της σχολικής τάξης για το χειρισμό των δυσκολιών που παρουσιάζουν οι μαθητές στη μάθηση. Στόχοι του μαθήματος είναι οι εκπαιδευόμενοι: α. να εξοικειωθούν με θεωρίες και

ερευνητικά πορίσματα στην περιοχή της μάθησης και β. να κατανοήσουν τον τρόπο εφαρμογής των θεωριών παιδαγωγικής ψυχολογίας στην πράξη.

3. ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στο πεδίο της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης και έχει ως βασικό στόχο τη μελέτη της σχέσης μεταξύ κοινωνίας και εκπαίδευσης. Για το λόγο αυτό μελετώνται οι κοινωνικές πτυχές της εκπαίδευσης, τα οργανωτικά χαρακτηριστικά των σχολείων, οι σχέσεις μεταξύ εκπαίδευσης και κοινωνικής ανισότητας, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο η εκπαίδευση συμβάλλει στην αναπαραγωγή της κοινωνικής ανισότητας. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στον τρόπο με τον οποίο οι σχέσεις διάδρασης στο μικρο-επίπεδο των εκπαιδευτικών θεσμών έχουν τον αντίκτυπό τους σε γενικότερες κοινωνικές διεργασίες. Στους στόχους του μαθήματος συγκαταλέγονται:

- 1) Η μελέτη της βασικής αποστολής της εκπαίδευσης
- 2) Η κατανόηση του ρόλου και της σημασίας της εκπαίδευσης για το άτομο και την κοινωνία, καθώς και η κατανόηση των λόγων που οδήγησαν στη θέσπιση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης
- 3) Η εξοικείωση με τις διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις, αναφορικά με το ρόλο της εκ/σης.

4. ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Το μάθημα εστιάζει στα εξής ζητήματα:

- 1) Βασικές έννοιες και θεωρίες στην Εξελικτική Ψυχολογία
- 2) Αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της βρεφικής και της προσχολικής ηλικίας
- 3) Βιοσωματική ανάπτυξη κατά τη σχολική και την εφηβική ηλικία.
- 4) Πρώιμη και καθυστερημένη ήβη
- 5) Νοητική, γλωσσική και κοινωνική ανάπτυξη κατά την σχολική και την εφηβική ηλικία
- 6) Η προσωπικότητα στην εφηβεία.
- 7) Ηθική ανάπτυξη
- 8) Σχολική εκπαίδευση, Οικογένεια και σχολείο, Δυσκολίες προσαρμογής στο σχολείο.

5. ΣΧΟΛΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

I. Η Σχολική Ψυχολογία ως επιστήμη και επάγγελμα

- 1) Καθορισμός του ρόλου και της ειδικότητας
- 2) Εκπαίδευση - Κατάρτιση
- 3) Θεσμικό - νομοθετικό πλαίσιο, επαγγελματικές εταιρίες και σύλλογοι
- 4) Διεθνής εμπειρία και ελληνική πραγματικότητα

II. Ψυχοδιαγνωστική αξιολόγηση - Προγράμματα παρέμβασης

- 1) Ψυχοδιαγνωστική αξιολόγηση παιδιών και εφήβων
- 2) Παρεμβάσεις μαθησιακής υποστήριξης
- 3) Προγράμματα παρέμβασης στο σχολικό περιβάλλον

III. Υπηρεσίες ψυχικής υγείας παιδιών και εφήβων

IV. Μελλοντικές κατευθύνσεις και προοπτικές

- 1) Εξέλιξη της σχολικής ψυχολογίας στις διάφορες χώρες: Ομοιότητες, διαφορές, κοινές
- 2) προοπτικές/Σύγχρονες προσεγγίσεις
- 3) Μελλοντικές κατευθύνσεις και προοπτικές για την εξέλιξη της σχολικής ψυχολογίας

6. ΣΧΟΛΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ: ΣΥΝΔΕΣΗ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗΣ

I. Η Σχολική Ψυχολογία ως επιστήμη και ως επάγγελμα

- 1) Η Σχολική Ψυχολογία ως ανεξάρτητη ειδικευση και κλάδος της ψυχολογίας
- 2) Ο ρόλος και η απασχόληση του σχολικού ψυχολόγου
- 3) Διεθνής εμπειρία και ελληνική πραγματικότητα

II. Προγράμματα παρέμβασης στη σχολική κοινότητα: Διεθνής εμπειρία

- 1) Επίπεδα πρόληψης και παρέμβασης
 - 2) Δομή, σχεδιασμός, εφαρμογή και αξιολόγηση παρεμβατικών προγραμμάτων
 - 3) Προγράμματα παρέμβασης πρωτογενούς και δευτερογενούς πρόληψης στη σχολική
 - 4) κοινότητα
 - 5) Προγράμματα παρέμβασης σε επίπεδο συστήματος
 - 6) Προγράμματα παρέμβασης για την υποστήριξη των παιδιών σε μεταβατικά στάδια ή
 - 7) κρίσεις
- III. Προγράμματα παρέμβασης στη σχολική κοινότητα: Ελληνική εμπειρία
- 1) Μοντέλο διασύνδεσης θεωρίας, έρευνας και παρεμβάσεων στο ελληνικό
 - 2) εκπαιδευτικό σύστημα: Εννοιολογικό πλαίσιο, φάσεις ανάπτυξης και εξέλιξης
 - 3) Κοινωνική και συναισθηματική αγωγή στη σχολική κοινότητα: Πρόγραμμα για την
 - 4) προαγωγή της ψυχικής υγείας και της μάθησης. Δομή, σχεδιασμός, αξιολόγηση.

7. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ

Στο μάθημα αυτό εξετάζονται η φύση της θεωρίας της προσωπικότητας, μέθοδοι μελέτης της προσωπικότητας, και διάφορες διαστάσεις βάσει των οποίων μπορούν να συγκριθούν αυτές οι θεωρίες. Επίσης, εξετάζονται βασικές έννοιες και αρχές που προκύπτουν από την ψυχαναλυτική θεωρία του Freud, τις σύγχρονες ψυχοδυναμικές θεωρίες, τις κλασικές συμπεριφοριστικές θεωρίες της προσωπικότητας, την κοινωνικογνωστική θεωρία της προσωπικότητας (Bandura), την φαινομενολογική θεωρία του Carl Rogers, τις θεωρίες των γνωρισμάτων: Cattell, Allport, Eysenck, και τη θεωρία των Πέντε Μεγάλων Παραγόντων. Συζητείται η διαμάχη ατόμου – περιστάσεων.

8. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΡΩΝ

Το μάθημα αυτό εξετάζει τα αίτια της συμπεριφοράς και τα κίνητρα μέσα από το πρίσμα διαφόρων θεωρητικών προσεγγίσεων, δίνοντας έμφαση στην βιολογική και φυσιολογική βάση των κινήτρων και στην ηθολογική ερμηνεία των ενστίκτων. Επίσης επικεντρώνει στην ψυχαναλυτική θεωρία των κινήτρων. Συμπεριφορικές θεωρίες. Ανθρωπιστικές θεωρίες. Θεωρίες της γνωστικής συνέπειας. Θεωρίες αιτιολογικού προσδιορισμού. Κίνητρα και Βούληση.

